عکس: ایران

رئیس سازمان ملی استاندارد در گفت‌وگو با «ایران» تأکید کرد

پایان مسامحه با خودروسازان

استانداردهای مصوب شده در حوزه خودرو به طور کامل اجرایی شود

گفت‌وگو

چندماهی بود که برخی از خودروسازان و مونتاژکاران خودرو، رعایت استانداردهای ۸۵ گانه را زیر سؤال می‌بردند و تأکید داشتند، کشورهایی که تحریم هستند، قادر به پاس کردن تمام استانداردها نیستند و در نهایت سازمان ملی استاندارد را مانعی بزرگ بر سر راه تولید خودرو معرفی می‌کردند. نمونه‌ای که خودروسازان به آن اشاره می‌کردند، روسیه بود. منتقدان اظهار می‌کردند که روسیه از بخشی از الزام‌های استانداردی خود عقب‌نشینی کرده است و دیگر اجباری در رعایت برخی از استانداردها نیست. آنها سختگیری سازمان ملی استاندارد کشورمان را به سخره می‌گرفتند و رعایت تمام استانداردها را در تضاد با افزایش تولید خودرو می‌دانستند. اما سفر اخیر سازمان ملی استاندارد، معادلات برخی از خودروسازان را به‌هم ریخت چرا که فدراسیون روسیه به صورت رسمی اعلام کرد که چشم‌پوشی ما از استانداردهای صنعت خودرو، یک دروغ شاخ‌دار و یک شوخی تلخ است. در این خصوص با مهدی اسلام پناه، رئیس سازمان ملی استاندارد، گفت‌وگویی انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید.

برخی عنوان کردند که سفر اخیر شما به روسیه، با هدف گفت‌وگو در مورد پذیرش خودروهای ایرانی در مسکو بوده است. چنین امری صحت دارد؟ یا اینکه روسیه از استانداردهای اجباری خود کوتاه آمده است؟

سفر به روسیه در مورد صنعت خودرو نبود و موضوعات مهم دیگری مورد پیگیری قرار گرفت. این سفر ابعاد مختلفی داشت که خودرو کوچک‌ترین بخش آن بود. در این سفر که به دعوت همتای بنده بود، با رئیس شورای مفتیان روسیه و مسلمانان روسیه و قفقاز دیدار مهمی در خصوص صنعت حلال و... داشتم. نزدیک به یک‌سال بود که برخی‌ها عنوان می‌کردند، از زمانی که روسیه تحریم شده، استانداردهای خود را کاهش داده است. این موضوع همواره جای سؤال بود که روسیه چه استانداردهایی را نادیده گرفته و چرا به این سمت رفته است؟ لذا این امر را بدون واسطه از مقامات و دولتمردان فدراسیون روسیه پرسیدم و آنها در پاسخ عنوان کردند، با اینکه در شرایط جنگی و تحریمی به سر می‌بریم، ایمنی و سلامت مردم را با هیچ چیزی معاوضه نخواهیم کرد و سطح استانداردها را تقلیل ندادیم. آنها تأکید کردند رعایت چرخه امور محصولات صنعت خودرو، توسعه صنعت خودرو، تکمیل زنجیره تولید، ارتقای کیفیت در وسایل نقلیه موتوری، تست و ارزیابی و ایمنی خودرو برای ما اهمیت بسزایی دارد؛ لذا ذره‌ای از استانداردهای خود کوتاه نمی‌آییم و حتی کوتاه آمدن از استانداردها را شوخی تلخ تعبیر کردند. دولتمردان روسیه یادآور شدند که مگر می‌شود جان و سلامت مردم را به خطر انداخت؟ لذا تمام سعی ما بر این است که از تحریم صنعت خودرو روسیه، به نفع کشورمان فرصت‌سازی کنیم. همچنین در روسیه از مراکز اندازه‌شناسی و اوزان روسیه که جزو برترین‌های دنیا است، بازدید کردم. اما هیچ رایزنی و چانه‌زنی ای برای کاهش استانداردهای اجباری خودروهای صادراتی ایران به این کشور، صورت نگرفت. متأسفانه گاه در کشور، مباحث نادرستی بدون محتوا و بدون منبع نشر پیدا می‌کند و البته ما می‌دانیم که منشأ این دروغ و شوخی تلخ درباره صنعت خودرو از کجا نشأت می‌گیرد که عده‌ای ادعا کرده‌اند روسیه استانداردها و قابلیت‌هایی که ناظر به صیانت عملکرد فنی است را برای مصرف‌کنندگان کاهش داده است. روس‌ها بر خلاف ادعای مطرح شده، ذره‌ای از استانداردهای خود عدول نکرده‌اند که گویای آن است که تحریم را فرصتی برای رشد و ارتقای صنعت داخل خود در حوزه کیفیت و ایمنی و عملکرد قلمداد می‌کنند و نه شرایطی برای دور زدن و کم و کسر گذاشتن و ضربه زدن به ایمنی و عملکرد و آن کالایی که در اختیار مصرف‌کننده و شهروند خود قرار می‌دهند.

در مورد خودروهایی که ایران به روسیه صادرات داشته، صحبتی صورت گرفت؟

در حال حاضر تعداد محدودی خودرو (به عنوان نمونه) برای عرضه در نمایندگی‌ها و نمایشگاه‌ها، به روسیه صادر شده است. در صورت وجود تقاضا، صادرات خودرو آغاز می‌شود. یکی از مزیت‌هایی که خودروهای داخلی دارد، قیمت مناسب آن است. از زمانی که صنعت خودرو روسیه تحریم شد و خودروسازان داخلی از این کشور خارج شدند، قیمت خودرو در روسیه افزایش پیدا کرده است؛ لذا خودروهایی که قیمت مناسبی دارند، مورد تقاضا قرار می‌گیرند. در این میان در مذاکره با آژانس فدرال استاندارد روسیه در حال پیگیری هستیم که هر یک از طرفین، استانداردهای طرف مقابل در بخش قطعه‌سازی و ساخت خودرو را بپذیرند و این را به عنوان گامی به نفع تولید داخلی و توسعه بازار محصولات ایرانی در روسیه دنبال خواهیم کرد.

اگر خودرویی بخواهد صادر شود، سازمان ملی استاندارد، استانداردهای آن را باید تأیید کند؟

سازمان ملی استاندارد، برابر قانون تغییر و توسعه نظام استاندارد بایستی تأییدیه صادرات بدهد. در این دوره به جهت آنکه بتوانیم صادرات خودرو را رونق دهیم و همچنین درآمد ارزی داشته باشیم، شرایط را برای صادرکنندگان خودرو سهل‌تر کردیم. در این میان خودروسازان باید دقت کنند، محصولی که قرار است صادر شود، به اسم کشور ایران است؛ لذا ضرورت دارد خودرویی که به کشور هدف صادراتی ارسال می‌شود، از هر نظر مناسب باشد و همچنین از نظر استاندارد، سطح بالایی داشته باشد تا ضمن رقابت‌پذیری، نام کشورمان بد رخشد.

در قانون آمده که سازمان ملی استاندارد موظف است نسبت به ارتقای کیفیت تولیدات صنعتی در سطح استانداردهای پیشرفته و ورود رقابت‌پذیر جمهوری اسلامی ایران در عرصه مبادلات بین‌المللی، اقدام کند. لذا آنچه که در استاندارد داخلی اعمال می‌شود، باید در مورد کالاهای تولیدی صادراتی هم صدق کند، چرا که صلاحیت فنی و علمی کالا به اسم ایران است. لذا کالا با ساخت ایران باید به گونه‌ای باشد که جایگاه، قابلیت و منزلت ایران به خوبی معرفی شود. زمانی که با کشورهای هدف صادراتی می‌خواهیم وارد مذاکره شویم، اکثر کشورهای عضو ایزو می‌گویند که تابع نظام‌های بین‌المللی هستیم. از همین رو تمام کشورهای دنیا، استانداردهای خودرویی خود را از استانداردهای بین‌المللی اقتباس می‌کنند. یعنی اینکه نظام استاندارد دنیا، یک نظام یکپارچه است. از آنجا که در نظام‌های بین‌المللی عضویت داریم و استاندارد ایمنی و عملکردی روسیه هم منشأ استانداردهای بین‌المللی دارد و همچنین روسیه تعدادی مقررات فنی داخلی نیز وضع کرده است، خودروسازان با توجه به موارد عنوان شده باید سطح استانداردهای خود را منطبق کنند. در واقع تولیدات ما باید بتواند این استانداردها را پاس کند. اگر این استانداردها محقق شود، می‌توان تابع خواسته‌های کشور هدف صادراتی بود. هر چند که روسیه در پذیرش خودرو، مقوله‌ای تحت عنوان قیمت و امثالهم را مدنظر دارد. طرف روسیه عنوان می‌کند دایرکتیوهایی که شما می‌دهید، بایستی با ما همخوانی داشته باشد. حتی روسیه عنوان می‌کند که استاندارد خودرویی چین را قبول ندارد.

از این‌رو ما با طرف روس صحبت کردیم در جهت تطبیق مقررات ایمنی و استانداردهای ملی. اعتبارسنجی و رتبه‌بندی در نظام استاندارد ایران منشأ بین‌الملل دارد و لذا درصدد هستیم که کالای ساخت داخل قیاس بین‌المللی پیدا کند.

خودروسازان باید بتوانند قابلیت، مقررات فنی و شرایط کشور هدف را جلو ببرند تا آن تطابق‌ها و دیوار کشور هدف، کوتاه شود. سازمان ملی استاندارد هم دوست دارد کالای ایرانی صادر شود، اما در راستای صیانت از اسم کشورمان باید کالایی صادر شود که به جهت کیفیت سطح خوبی داشته باشد.

> استاندارد کشور نظام حق‌الناسی و مقررات ایمنی و فنی را پاسداشت می‌کند. نمی‌توان از این نظام غول درست کرد و پشت آن ایستاد. باید تمام خودروسازان به استانداردهای مصوب شده پایبند باشند تا صنعت خودرو رشد کند

برش

چرا برخی می‌خواهند القا کنند که روسیه به جهت تحریم‌هایی که شده، سطح استانداردهای خود را کاهش داده و سازمان ملی استاندارد، سطح استانداردهای خود را افزایش داده است؟

برخی می‌خواهند به دروغ فضایی را ترسیم کنند که نظام استاندارد کشور تضعیف شود. مخالفان عملکرد سازمان ملی استاندارد با مسخره می‌گویند که سازمان ملی استاندارد ایران از دنیا جلوتر است. ما به دنبال اجرای قانون هستیم و باید استانداردهای مصوب شده در حوزه خودرو کامل اجرایی شود. استاندارد کشور نظام حق‌الناسی و مقررات ایمنی و فنی را پاسداشت می‌کند. نمی‌توان از این نظام غول درست کرد و پشت آن ایستاد. باید تمام خودروسازان به استانداردهای مصوب شده پایبند باشند تا صنعت خودرو کشور رشد کند. در ماده ۷ قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد بند ۱۵ آن آمده است که کنترل کیفیت کالای صادراتی مشمول استاندارد اجباری، به منظور فراهم کردن امکان رقابت با کالای مشابه خارجی و حفظ بازارهای بین‌المللی به عهده سازمان ملی استاندارد است و این تکلیف و وظیفه قانونی است. همین امر در بند ۱۶ به موضوع واردات پرداخته است.

بر این اساس کنترل کیفیت کالاهای وارداتی به منظور جلوگیری از ورود کالاهای نامرغوب و حمایت از مصرف‌کننده و تولیدکننده داخلی از تکالیف قانونی سازمان ملی استاندارد است. لذا بایستی به استاندارد کشورها اشراف داشته باشیم و فعالیت‌ها به نحو مناسب و در شأن جمهوری اسلامی ایران انجام شود. در نهایت باید تأکید کنم که سازمان ملی استاندارد کوتاه نمی‌آید و خودروسازان باید استانداردها را رعایت کنند.

اخبار

ترخیص ۱۲۱۸ خودرو از گمرک

تعداد ۱۲۱۸ دستگاه خودرو سواری خارجی در پنج ماهه امسال پس از انجام تشریفات گمرکی از گمرکات ترخیص و وارد کشور شده است. ارزش این تعداد خودرو سواری وارداتی به میزان ۲۵ میلیون و ۳۷۱ هزار دلار بوده است.

بنابر این گزارش، در پنج ماهه نخست سال ۱۴۰۲، ۱۱ گمرک در واردات خودرو سواری فعال بودند که از بین این گمرکات، گمرک شهید باهنر بندرعباس با ترخیص تعداد ۴۸۵ دستگاه در جایگاه اول و گمرک غرب تهران با تعداد ۴۳۱ دستگاه و گمرک شهریار (تهران) با ۱۳۱ دستگاه در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند.

این گزارش با اشاره به اینکه در پنج ماهه سال جاری در مجموع تعداد ۲۳۲۳ دستگاه خودرو سواری نو در گمرکات اظهار شده است، می‌افزاید: از این تعداد ۱۲۱۸ دستگاه ترخیص قطعی و وارد کشور شده است و تعداد ۱۱۰۵ دستگاه نیز به گمرک اظهار و در جریان تشریفات ترخیص قرار دارد.

امکانی ویژه برای واردکنندگان

حجم قابل توجهی گواهی اسقاط از سال‌های گذشته در سبد مراکز اسقاط انباشت شده که پاسخگوی نیاز واردات و تولیدکنندگان داخلی خودرو است. مهران سالاریه، رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده با بیان این مطلب گفت: اشخاص حقیقی و حقوقی که قصد واردات خودرو داشته، نیازی به خرید خودرو فرسوده ندارند. رئیس ستاد نوسازی ناوگان و اسقاط خودروهای فرسوده افزود: بر اساس برنامه‌ریزی انجام شده، برای همه واردکنندگان خودرو اعم از حقیقی و حقوقی پس از واردات خودرو و ترخیص از گمرک، گواهی اسقاط تخصیص داده خواهد شد و هیچ نگرانی ای در این خصوص وجود ندارد.

افزایش ۳میلیون تنی خرید تضمینی گندم

مدیرعامل شرکت بازرگانی دولتی ایران با اعلام اینکه تا ساعت ۷ صبح شنبه، ۱۰میلیون و ۲۲۶تن گندم از کشاورزان سراسر کشور خریداری شده است، گفت: سال گذشته تا این تاریخ، ۷ میلیون و ۱۰۵هزار تن گندم خریداری شده بود. به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی شرکت بازرگانی دولتی ایران (مبدأ)؛ سیدسعید راد با تأکید بر اینکه تاکنون، ۳میلیون و ۱۲۱هزار تن بیشتر از سال گذشته گندم داخلی خریداری شده است، افزود: خرید تضمینی گندم در سال ۱۴۰۲ نسبت به سال ۱۴۰۱ از رشدی بالغ بر ۴۴درصد برخوردار بوده است.

وی با اشاره به اینکه ۴۶درصد گندم کشور در ۴استان خوزستان، کردستان، فارس و کرمانشاه خریداری شده است، اظهار کرد: ۵۶درصد رشد خرید گندم نیز به این ۴استان اختصاص دارد.

معاون وزیر جهاد کشاورزی با اعلام اینکه تاکنون ۷۰ تا ۱۰۰درصد مطالبات کشاورزان ۲۱استان و ۵۳ تا ۶۹ درصد مطالبات کشاورزان ۱۰استان دیگر پرداخت شده است، خاطرنشان کرد: پیگیری پرداخت مابقی مطالبات این عزیزان نیز با جدیت ادامه دارد.

۱۷۵ میلیون دلار ارزش افزوده

برخی از فناوری‌های راه یافته به عرصه کشاورزی در حدود ۲۰۵ هزار هکتار از اراضی زراعی کشور استفاده شده و سالانه بالغ بر ۱۷۵ میلیون دلار از محل صرفه‌جویی ارزی با افزایش ارزش افزوده عاید کشاورزی کشور شده است

توسعه فناوری راهکار رفع چالش‌های کشاورزی

در ایران حدود ۲۰۰ شرکت دانش‌بنیان واحد فناور و هسته‌های فناور مرتبط با بیوتکنولوژی کشاورزی فعالند که ارزش محصولات آنها حدود ۵۰۰ میلیون دلار است

کشاورزی

هما همت‌خواه
روزنامه نگار

توسعه کشاورزی و گذار آن از روند سنتی به مدرن بدون ایجاد تحولاتی بنیادین در این حوزه ممکن نیست به همین دلیل گسترش زیرساخت‌های فناورانه در بطن کهن‌ترین تمدن کشاورزی جهان یعنی ایران، یکی از مهم‌ترین اولویت‌هایی است که در اکثر مواقع از سوی مسئولان کشور بدون توجه و برنامه‌ریزی باقی مانده است.

در حال حاضر افزایش بهره‌وری کشاورزی، فقر و نابرابری، وجود منابع طبیعی، تغییرات آب و هوایی و تشدید خطرهای طبیعی، لزوم ایجاد نظام غذایی باثبات، بهبود فرصت‌های کسب درآمد در مناطق روستایی، ایجاد شرایط مقاوم در مقابل بحران‌ها، درگیری‌ها و بلایای طبیعی؛ جلوگیری از تهدیدهای در حال رشد فرامرزی نظام غذایی و کشاورزی و در نهایت دستیابی به مدیریت کارآی ملی و بین‌المللی، چالش‌های عمده‌ای است که آینده کشاورزی جهان با آنها روبه‌رو بوده و نیازمند راهکارهای فناورانه است.

به همین دلیل کشورهای مختلف دنیا به سمت استفاده از فناوری‌های نوین کشاورزی حرکت کرده‌اند که بخش کشاورزی کشورمان نیز باید به سرعت به این سمت حرکت کند تا از قافله توسعه جهانی کشاورزی عقب نیفتد.

وضعیت توسعه فناوری‌های نوین کشاورزی در ایران

در همین خصوص رئیس پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی در گفت‌وگو با روزنامه «ایران» گفت: لزوم توسعه کشاورزی دانش‌بنیان مبتنی بر فناوری‌های نوین کشاورزی (بیوتکنولوژی و نانوتکنولوژی) تنها راهکار رفع چالش‌های بخش کشاورزی است. غلامرضا صالحی جوزانی درباره اهمیت اقتصادی بیوتکنولوژی در سطح جهان و کشور افزود: وضعیت بازار بیوتکنولوژی جهان در حدود ۱۰۰۰ میلیارد دلار است که تا سال ۲۰۳۰ به حدود ۳ هزار میلیارد دلار خواهد رسید؛ از این میزان حدود ۲۰ درصد معادل ۲۰۰ میلیارد دلار سهم بخش کشاورزی است.

این مقام مسئول خاطر نشان کرد: در ایران اکنون حدود ۲۰۰ شرکت دانش‌بنیان واحد فناور و هسته‌های فناور مرتبط با بیوتکنولوژی کشاورزی فعالند که ارزش محصولات آنها حدود ۵۰۰ میلیون دلار است این میزان حداقل به ۲ میلیارد دلار برسد.

وی اظهارداشت: اکنون بخش کشاورزی با چالش‌های مختلفی از جمله افزایش جمعیت روبه‌روست؛ براساس جمعیت فعلی نیاز کشور به محصولات کشاورزی ۱۵۰ میلیون تن برآورد می‌شود که اگر این جمعیت برای سال‌های آتی حدود ۱۰۰ میلیون نفر در نظر گرفته شود نیاز کشور به محصولات کشاورزی حدود ۲۰۰ میلیون تن خواهد شد.

صالحی‌جوزانی با بیان اینکه افزایش میانگین دما از دیگر چالش‌های این بخش است، افزود: حداقل یک درجه افزایش دما و کاهش ۳۰ درصدی منابع آبی در دسترس از ۱۰۰ میلیارد مترمکعب آب‌های تجدیدپذیر در کشور به کمتر از ۷۰ میلیارد مترمکعب خواهد رسید که یکی دیگر از چالش‌های این بخش است.

چالش‌های توسعه فناوری کشاورزی در کشور

این مقام مسئول، وجود ۷ میلیون هکتار زمین شور در حال افزایش، ضریب نفوذ دانش در بخش کشاورزی کشور زیر ۵ درصد، واردات حدود ۳ میلیارد دلار انواع نهاده‌های فناورانه کشاورزی شامل بذر هیبرید، کودهای شیمیایی، آفتکش‌ها، هسته‌های اولیه طیور و آبزیان و واکسن و داروهای دامی و افزودنی‌های صنایع غذایی و استارترها را از دیگر چالش‌ها برشمرد.

وی تصریح کرد: بنابراین فناوری‌های نوین از جمله اصلاح ژنتیکی مبتنی بر ژنوم و ویرایش ژنی، مهندسی ژنتیک، بیوانفورماتیک و ابرداده‌ها، کشاورزی در فضای بسته، کشاورزی با آب دریا، کشاورزی در بیابان، گوشت مصنوعی، نانوتکنولوژی، ریزجلبک‌ها، سکو بلاک‌چین، کشاورزی دقیق و هوشمند، پهپادها، فرآورده‌های زیستی و هوش مصنوعی می‌تواند در این بخش کمک شایانی داشته باشد.

صالحی‌جوزانی اضافه کرد: طی حدود دو دهه فعالیت پژوهشگاه ۷۰ فناوری قابل تجاری‌سازی به دست آمده است که بخشی از آنها تا ابتدای سال جاری در قالب ۴۰ قرارداد انتقال فناوری به بخش خصوصی منتقل شده و اثربخشی قابل توجهی در بخش کشاورزی داشته است.

وی ادامه داد: برخی از فناوری‌های راه یافته به عرصه کشاورزی در حدود ۲۰۵ هزار هکتار از اراضی زراعی کشور استفاده شده و سالانه بالغ بر ۱۷۵ میلیون دلار از محل صرفه‌جویی ارزی با افزایش ارزش افزوده عاید کشاورزی کشور شده است.

به گفته رئیس پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی انتقال فناوری و تولید صنعتی پروبیوتیک‌های دام، طیور و آبزیان، انتقال فناوری و تولید تجاری کودهای زیستی، تولید تجاری و سریع بیوکمپوست به عنوان کود آلی از پسماندهای نیشکر، کشت بافت و سالم‌سازی ارقام نیشکر از طریق کشت بافت، تولید بذر سالم مینی تیوبر سیب‌زمینی و تولید تجاری پایه‌های کشت بافتی سیب مالینگ بوده است.

وی، پیاده‌سازی رویکرد برنامه‌محوری و اثربخشی به جای فرایندمحوری، تدوین برنامه عملیاتی با اهداف کمی چهارساله مبتنی بر اسناد بالادستی، تشکیل شبکه همکاری و تعامل مراکز پژوهشی، بخش خصوصی و معاونت‌های اجرایی و ایجاد مراکز نوآوری با مدیریت بخش خصوصی مبتنی بر نوآوری باز را از راهبردهای جدید پژوهشگاه بیوتکنولوژی کشاورزی دانست.

> گسترش بستر فناورانه در بطن کهن‌ترین تمدن کشاورزی جهان یعنی ایران، یکی از مهم‌ترین اولویت‌هابرای توسعه کشاورزی و گذار آن از روند سنتی به مدرن است